

Atelier 1

21 Februarie

ora 10:00

**PROBLEMA DEPOZITELOR DE
DEȘEURI EXISTENTE.
REGLEMENTĂRI PRIVIND
DEPOZITELE NOI. BUNE PRACTICI!**

 060509934

 www.e-circular.org

Atelier

1 PROBLEMA DEPOZITELOR DE DEȘEURI EXISTENTE. REGLEMENTĂRI PRIVIND DEPOZITELE NOI. BUNE PRACTICI!

Aurelia Bahnaru,
Manager proiect
A.O. E-Circular

Vica Diavor,
Manager proiect
A.O. EcoVisio

Elena Culighin,
Consultant de mediu,
proiect DSM, ONIPM

Denis Macovschi,
Agenția de Mediu

Rodica Poprițac,
Inspectoratul pentru
Protecția Mediului

 060509934

 www.e-circular.org

Agenda

10:00–10:10	Introducere primul atelier online pe platforma de comunicare strategică cu APL-urile din RMD 5,8 și 1	Aurelia Bahnaru Vica Diavor
10:10–10:25	Impactul depozitelor de deșeuri asupra mediului și sănătății populației. Tipuri de depozite. Tipuri de deșeuri care pot și care nu pot fi depozitate.	Aurelia Bahnaru
10:25–10:45	Ce reprezintă și când va fi inițiată construcția unui depozit sanitar per regiuni de management deșeuri?	Elena Culighin
10:45–11:00	Ce prevede Regulamentul privind depozitarea deșeurilor aprobat recent?	Denis Macovschi
11:00–11:15	Ce măsuri sunt recomandate pentru întreținerea gunoiștilor existente?	Aurelia Bahnaru
11:15–11:30	Rolul inspecțiilor teritoriale în asigurarea respectării modului de depozitare și gestionare a deșeurilor de orice proveniență. Cum pot fi aplicate amenzi pentru cei care aruncă neconform deșeurile la gunoiște?	Rodica Poprițac

Introducere
primul atelier online pe Platforma de
comunicare strategică cu APL-urile din
RMD 5, 8 și 1

Proiect: Comunicarea Strategică pentru implementarea Programului Național Deșeuri Solide în RMD 5, 8 și 1

Durata de implementare: 2023-2025

Localități beneficiare proiect!

RMD 5: Ungheni, Nisporeni, Călărași

Locuitori: 185000

Localități: 157

Număr gunoiști: 112

Suprafața gunoiști: 91,45 ha

RMD 8: Briceni, Ocnîța, Edineț, Dondușeni

Locuitori: 206400

Localități: 184

Număr gunoiști: 128

Suprafața gunoiști: 143,03 ha

RMD 1: Cahul, Cantemir, Taraclia, Comrat, Vulcănești, Ceadr-Lunga

Locuitori: 300500

Localități: 165

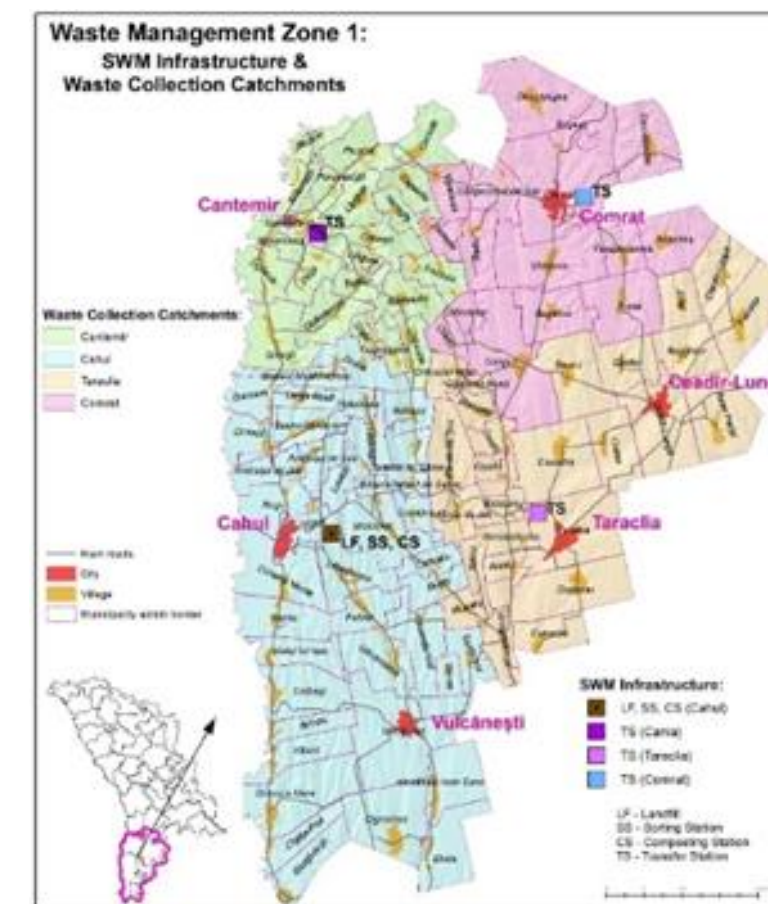
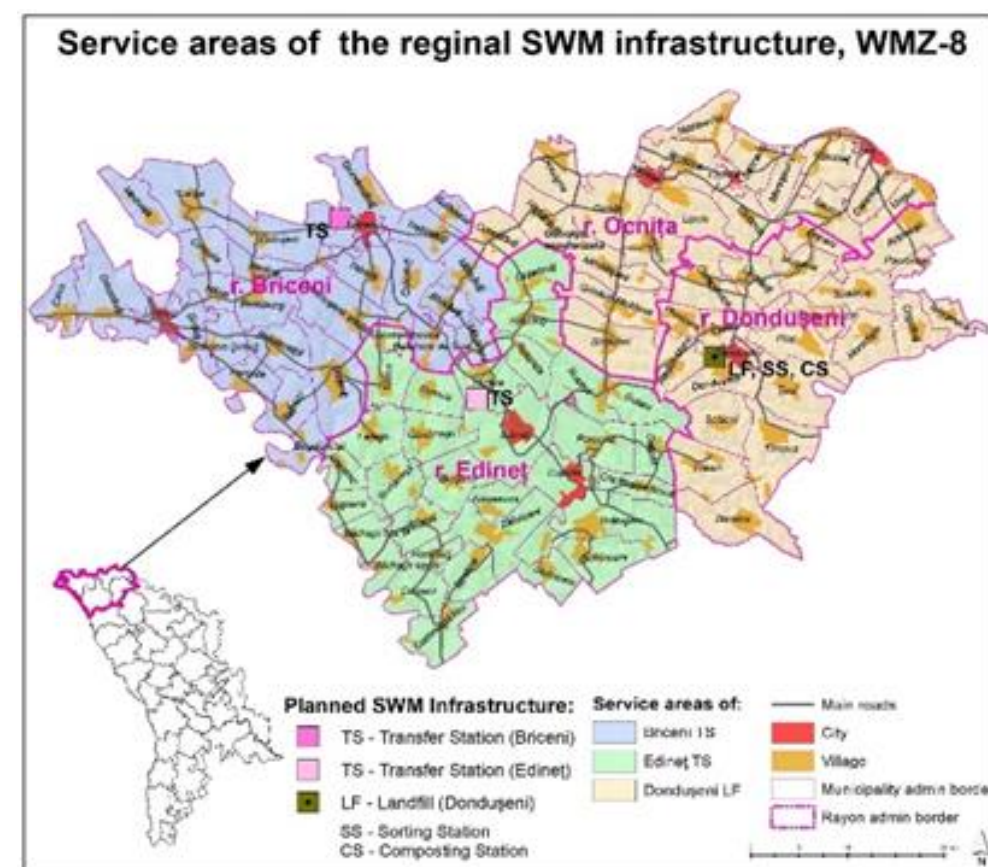
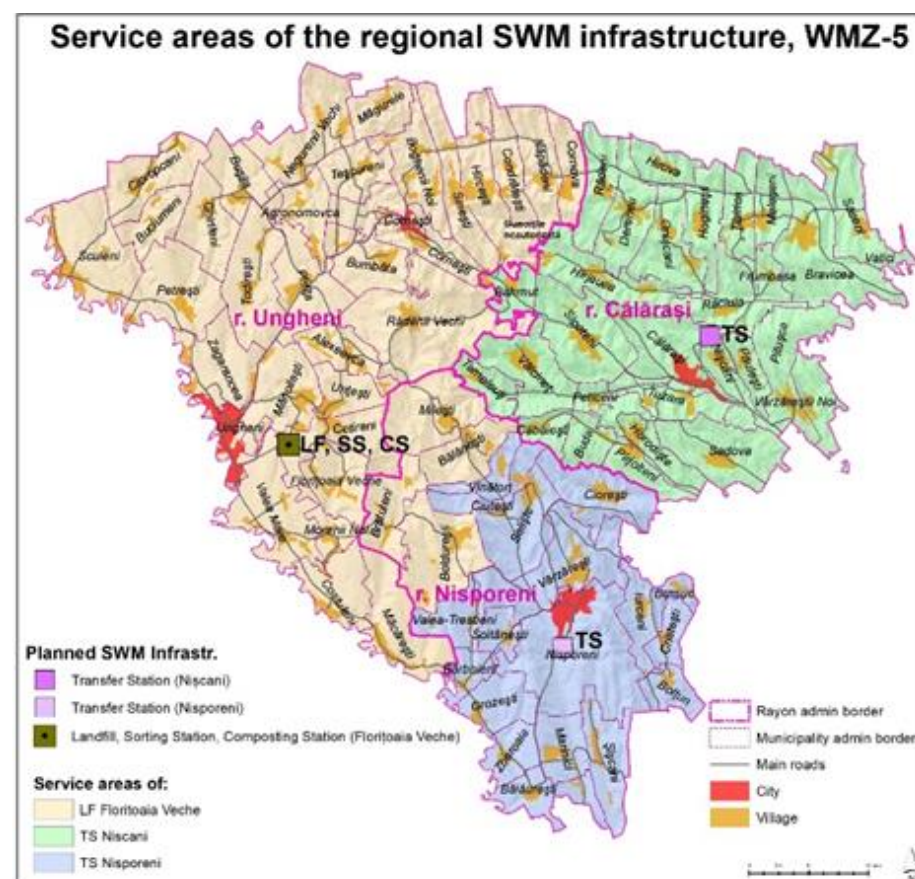
Număr gunoiști: 127

Suprafața gunoiști: 140,08 ha

>690 000 locuitori

506 localități

>300 gunoiști

Obiective proiect!

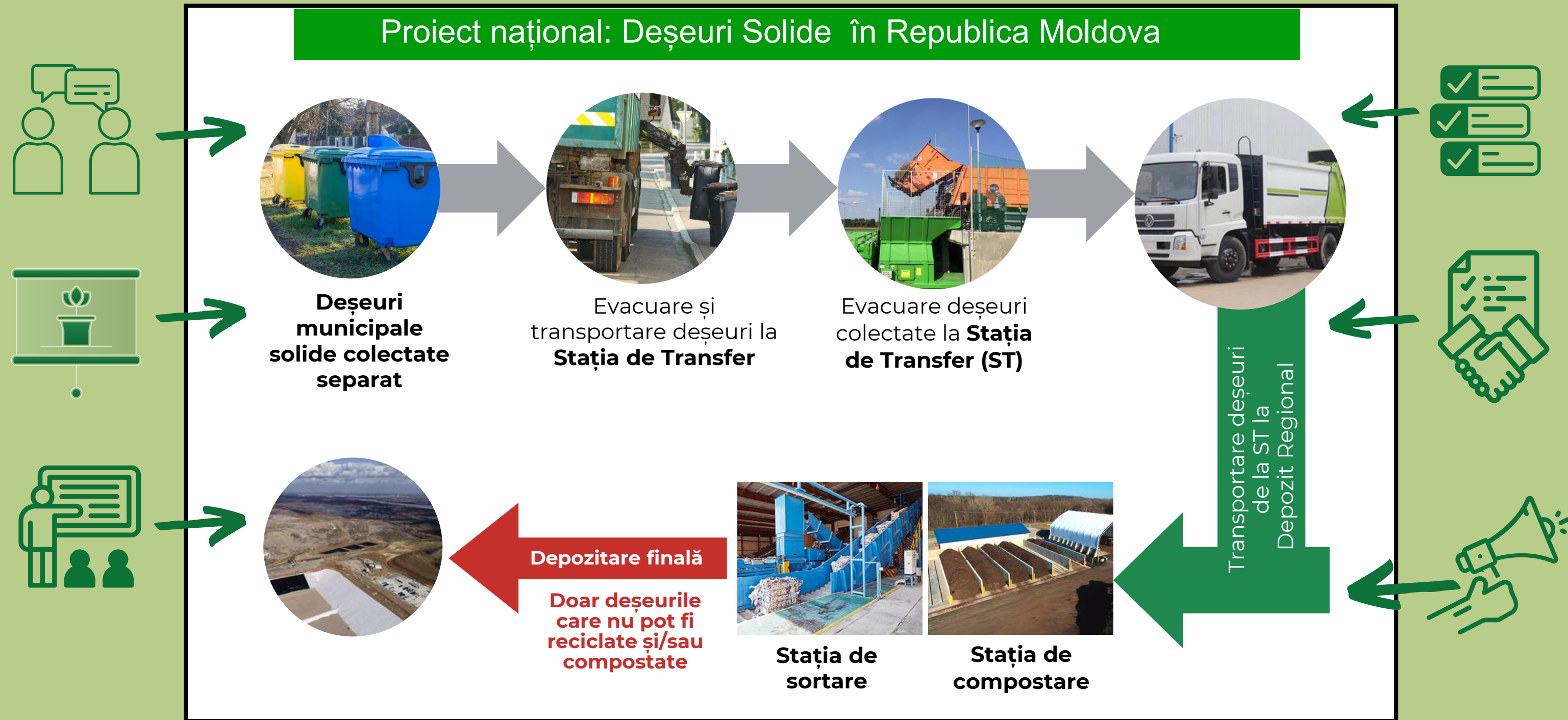
01. Analiza sistemului actual de gestionare a deșeurilor pe baza unei abordări regionale și crearea unui Plan strategic de comunicare.

02. Promovarea dezvoltării expertizei și a competențelor în domeniul prevenirii și al gestionării integrate a deșeurilor în rândul APL și OSC locale.

03. Dezvoltarea de campanii de conștientizare în vederea promovării reducerii deșeurilor și a practicilor corecte de eliminare a deșeurilor în rândul publicului larg.

04. Punerea în aplicare, în comunitățile selectate, a unor proiecte pilot care să promoveze reutilizarea deșeurilor și să stimuleze locuitorii și întreprinderile să reducă producția de deșeuri.

Rolul proiectului în crearea SIGD!

Proiect "Comunicarea Strategică pentru implementarea Programului Național de Deșeuri Solide în Moldova în Regiunile de Management Deșeuri 5,8 și 1"

Echipa de proiect A.O. E-Circular

AURELIA BAHNARU
MANAGER PROIECT
aurelia@e-circular.org

DORINA VELESCU
TRAINER
pr@e-circular.org

OLEG GOLIC
ASISTENT PROIECT
ecircular@e-circular.org

TELEFON: 060509934

PAGINA WEB: [HTTPS://E-CIRCULAR.ORG/](https://e-circular.org/)

Echipa de proiect A.O. EcoVisio

VLADIMIR TERNAVSCHI
CONSULTANT COMUNICARE
STRATEGICĂ

vladimir@ecovisio.org

DIAVOR VICA
MANAGER PROIECT

vica.diavor@ecovisio.org

LUCIA IONCU
DIRECTOR FINANCIAR

lucia@ecovisio.org

IANA CUȘNIR
RESPONSABILĂ PR

iana.cusnir@ecovisio.org

IULIA COVALIOVA
ASISTENT DE PROIECT

iulia.covaliova@ecovisio.org

DANIELA FORNEA
MANAGER CALITATE &
EVALUARE

daniela.fornea@ecovisio.org

**Impactul depozitelor de deșeuri asupra
mediului și sănătății populației. Tipuri
de depozite. Tipuri de deșeuri care pot și
care nu pot fi depozitate.**

DEPOZIT DE DEȘEURI – amplasament de evacuare a deșeurilor pentru depozitarea lor pe sau în pământ (în subsol), care include:

- **spații interne** pentru evacuarea deșeurilor (un producător de deșeurii își construiește propriul depozit pentru evacuarea deșeurilor la locul de producție); și
- **amplasamente permanente** (pentru o perioadă mai lungă de un an), care sînt utilizate pentru depozitarea temporară a deșeurilor.

Depozitul de deșeurii nu include:

- a) locuri unde deșeurile sînt descărcate pentru a permite pregătirea acestora pentru transportul ulterior în scopul recuperării, tratării sau evacuării în altă parte;
- b) locuri de depozitare a deșeurilor înainte de recuperare în scopul tratării, pentru o perioadă de cel mult 3 ani, în general, sau înainte de evacuare, pentru o perioadă de cel mult un an;

Art.2, pct.9 din Legea nr.209/2016 privind deșeurile

Deșeuri de construcții

Deșeuri medicale

Anvelope uzate

DEEE-uri

Baterii și acumulatori

Uleiuri uzate

Deșeuri municipale

Deșeuri gestionate greșit (deloc gestionate)

Impact mediu / sănătate

Groapa de gunoi deschisă

Ardere deschisă

Colectori informali

Boli, infecții

Poluare ape

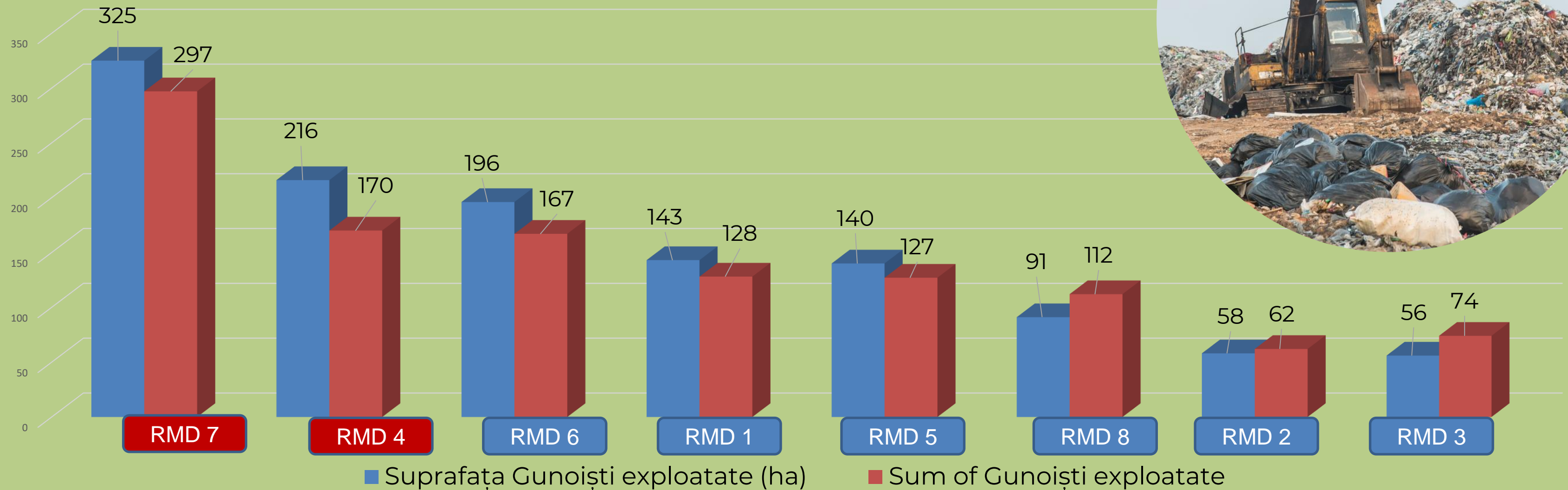

Poluare sol

Încălzirea globală

Depozite și gunoiști per 8 RMD

1136 Gunoiști exploatate

> 1200 ha ocupate de gunoiști

RMD – Regiuni de management a deșeurilor

CH₄
Gaz metan
(50-60%)

CO₂
Dioxid de
carbon
(40-60%)

N₂O
Oxizi de Azot
(10-20%)

Alte gaze...

Gaz de depozit - amestec de compuși în stare gazoasă, generat de deșeurile depozitate

Principalul scop al depozitelor care acceptă deșeuri biodegradabile este de a preveni emisia de gaz în atmosferă, datorită consecințelor negative asupra mediului (gaz cu efect de seră). La apariția efectului de seră, gazul metan are o influență de 32 de ori mai mare decât cea a dioxidului de carbon (CO₂). Proporția metanului rezultat de la depozitele de deșeuri este estimată la 8-18% din cea a metanului eliberat în întreaga lume!

**Gaze de
depozit**

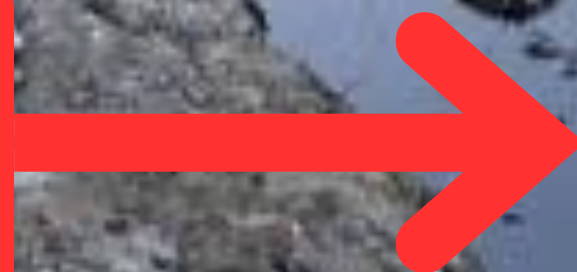

**CH4
(50-60%)**

**CO2
(40-60%)**

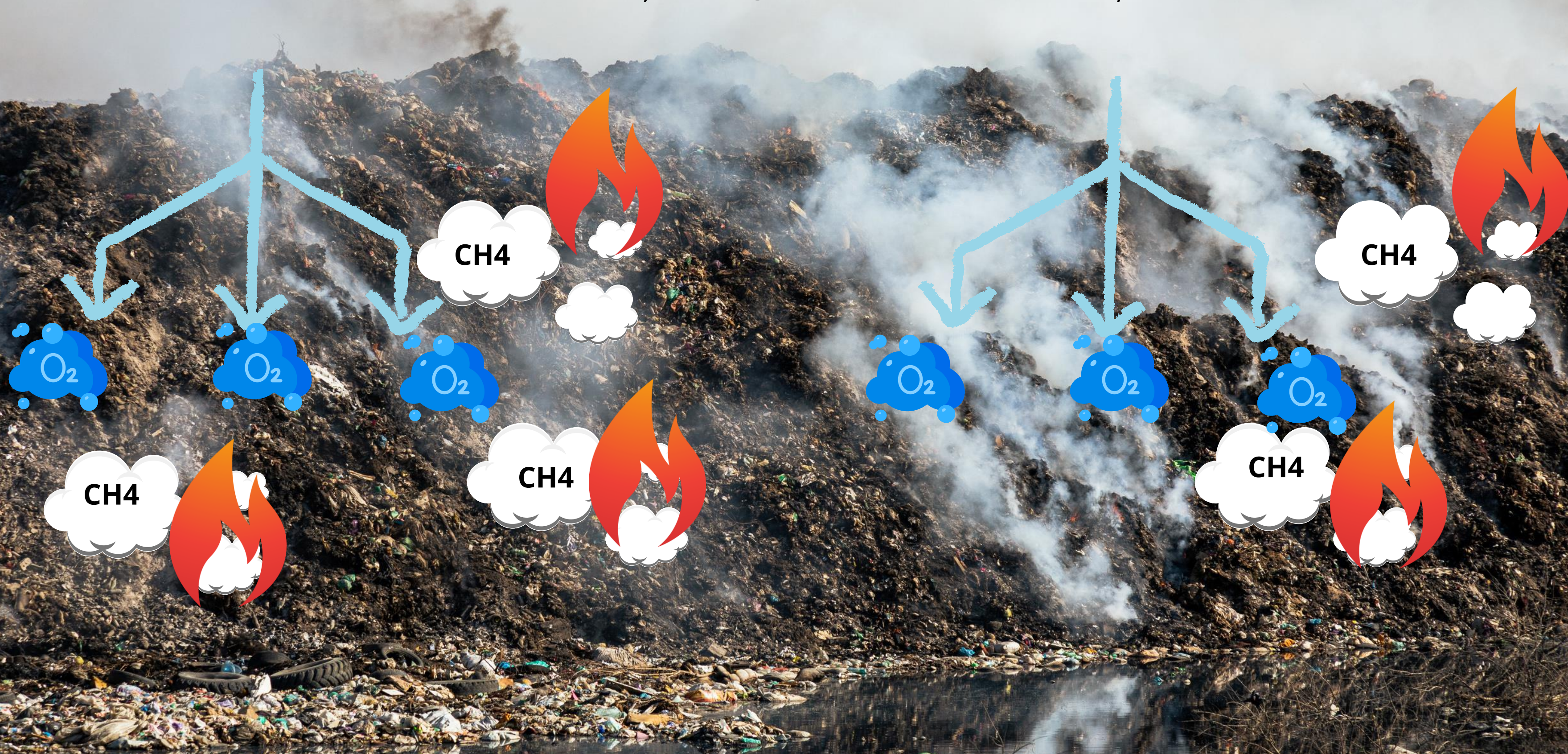
**azot, oxigen,
amoniac, sulfuri,
hidrogen,
monoxid de
carbon, etc**

Levigat

Acolo unde stratul de deșeuri se află într-o stare anaerobă (absența oxigenului), metanul este generat și conținut în stratul de deșeuri. Când oxigenul pătrunde în stratul rezidual de la sol, concentrația de metan intră într-un anumit interval (5–15 %) și ia foc în mod natural, întâmplător sau prin aprindere deliberată. Într-un depozit anaerob, incendiul continuă să consume materiale inflamabile (deșeuri îngropate) în stratul de deșeuri.

Deseuri ce nu sunt acceptate pentru depozitare!

- deșeuri lichide;
- deșeuri explozive, corozive, oxidante, foarte inflamabile sau inflamabile, astfel cum sînt definite în anexa nr. 3;
- deșeuri periculoase medicale sau alte deșeuri clinice periculoase de la unități medicale sau veterinare cu proprietatea HP9, astfel cum sînt definite în anexa nr. 3 din Legea nr.209/2016 privind deșeurile;
- toate tipurile de anvelope uzate, întregi sau tăiate, cu excepția anvelopelor folosite ca materiale de construcții;
- orice alt tip de deșeu care nu satisface cerințele Regulamentului privind depozitarea deșeurilor.

- *Legea nr.209/2016 privind deșeurile*
- *Regulamentul privind depozitarea deșeurilor, aprobat prin H.G. nr. 939/2023*

> 90 %

**din deșeurile generate
ajung la gropile de
gunoi!**

gunoiști existente

< 20%

**din deșeurile generate
ajung la gropile de gunoi!**

depozite sanitare

gunoiști existente

- Amplasare necorespunzătoare;
- Capacitate necunoscută;
- Fără planificare celulară;
- Pregătirea terenului insuficientă sau absent;
- Fără gestionarea levigatului (gestionare parțială a levigatului);
- Fără gestionarea gazelor;
- Acoperire ocazională sau inexistentă cu sol;
- Fără compactare a deșeurilor;
- Fără gard;
- Arderea deșeurilor;
- Fără evidență a deșeurilor;
- Colectarea necontrolată a deșeurilor;
- Fără monitorizarea apelor subterane.

depozite sanitare

- Sit bazat pe evaluarea riscului de mediu;
- Dezvoltarea planificată a celulelor pentru depozitare deșeuri;
- Gestionare adecvată a levigatului și a apelor de suprafață;
- Gestionare completă a gazelor;
- Acoperire zilnică a deșeurilor;
- Compactare zilnică a deșeurilor;
- Gard și poartă;
- Înregistrarea volumului de deșeuri, tip, sursă.

gunoiști existente

Pentru **1 tonă** de deșeu care se descompune și eliberează gaz metan (CH₄), efectul asupra încălzirii globale este echivalent cu eliberarea a **1000 kg de CO₂**

depozite sanitare

Pentru **1 tonă** de deșeu care sunt colectate și depozitate în amestec și care eliberează gaz metan (CH₄), efectul asupra încălzirii globale este echivalent cu eliberarea a **200-300 kg de CO₂**

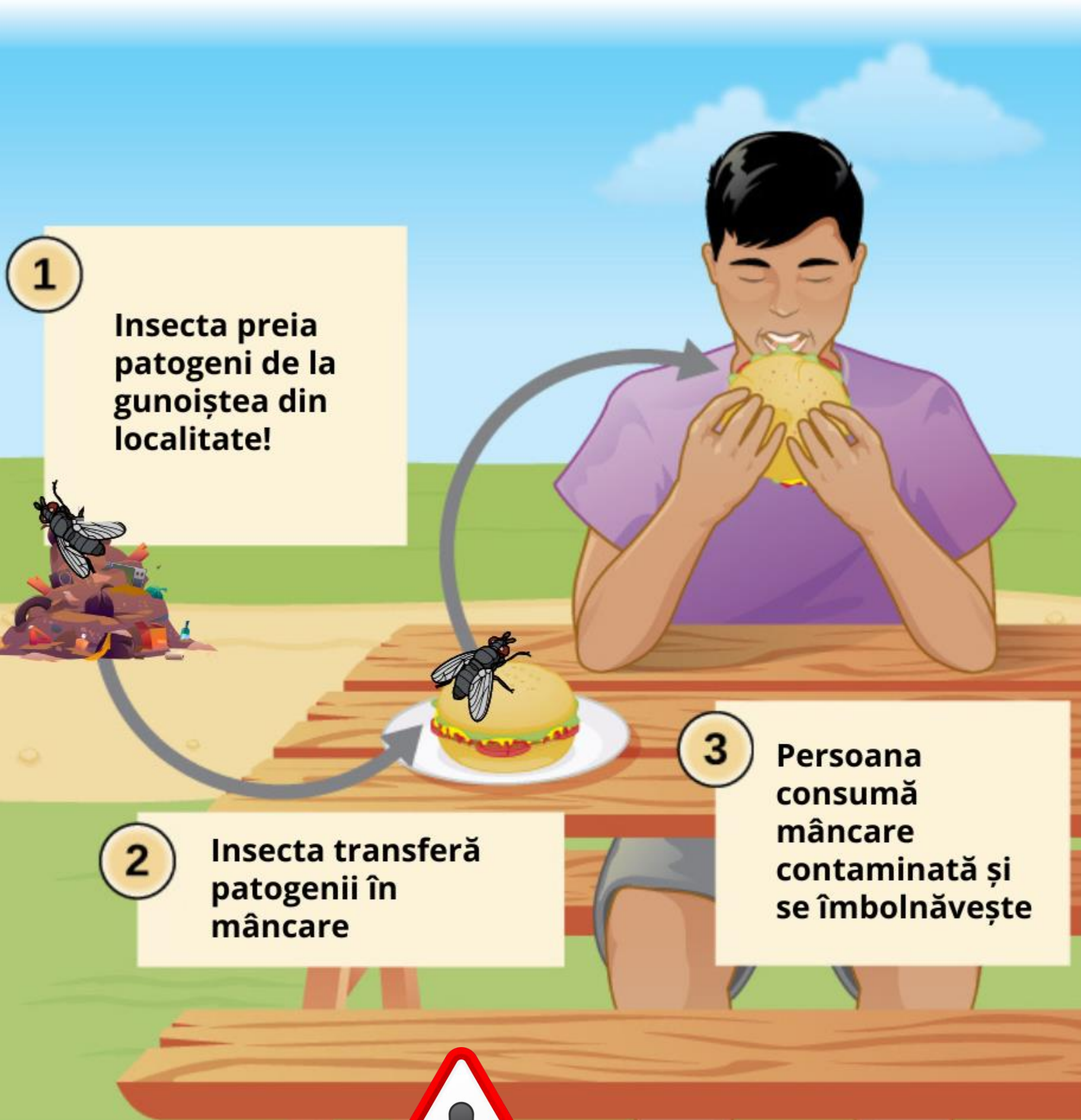
1 Copac absoarbe în medie **20-22 kg de CO2** pe an

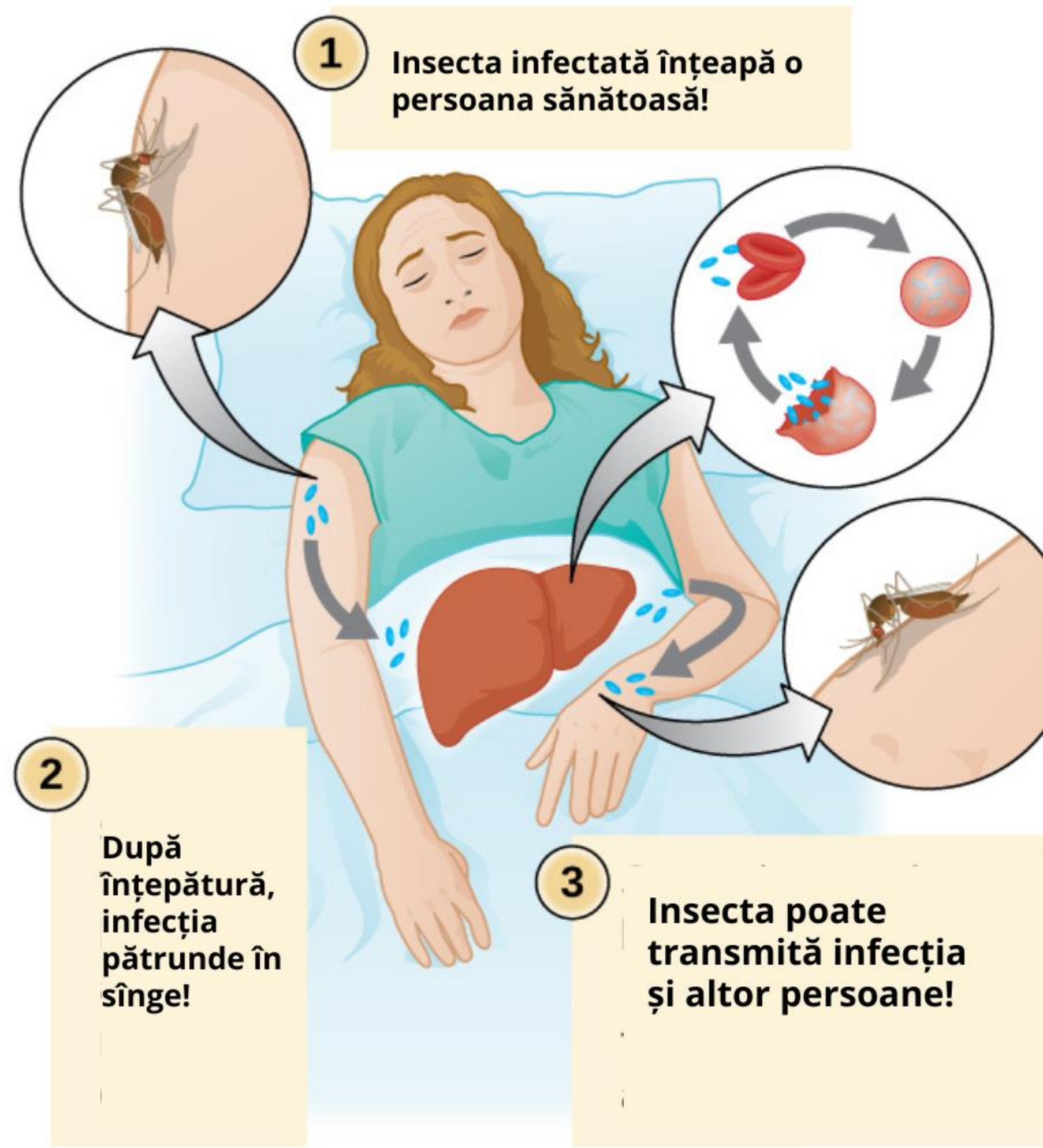
45 de copaci plantați și crescuți timp de 40 de ani sunt necesari pentru a sechestra echivalentul a **1000 kg de CO2**

Reciclând 400 kg deșeuri de hârtie poate fi prevenită emisia a **1000 kg de CO2**, având în vedere energia economisită prin evitarea producerii de hârtie nouă din materii prime virgine.

! ATENȚIE!

Cele mai frecvente probleme
în gestionarea gunoștelor?

Miros neplăcut și praf!

Foc și fum!

**Ce măsuri sunt recomandate
pentru întreținerea
gunoiștilor existente?**

Soluții!

Reducerea dispersiei de mirosuri neplăcute și praf prin **creare de baraje de vânt și vegetație**. Prin plantarea de arbori și arbuști în jurul perimetrului depozitului poate reduce dispersia mirosurilor și a prafului. De asemenea, barajele de vânt pot limita răspândirea deșeurilor ușoare.

Soluții!

Compactarea și acoperirea regulată a deșeurilor eliminate.

Tip materiale pentru acoperire:

Sol: Cel mai tradițional material de acoperire, solul este adesea folosit pentru acoperiri zilnice, intermediare și finale. Oferă o barieră împotriva dăunătorilor și mirosurilor și susține creșterea vegetației în acoperirile finale.

Compost: Materialele organice precum compostul pot fi folosite, în special pentru acoperiri intermediare și finale. Ele susțin creșterea vegetației și pot ajuta la biodegradare și filtrarea gazelor.

Argila: Datorită permeabilității sale scăzute, argila este eficientă în prevenirea migrării leviatului și a emisiilor de gaze. Este adesea folosit în sistemele de acoperire finală pentru a minimiza infiltrarea apei.

Geosintetice: Acestea includ geomembrane, geotextile și geocompozite. Geomembranele sunt straturi impermeabile utilizate pentru a preveni scurgerea leviatului și a gazelor. Geotextilele servesc drept filtre, în timp ce geocompozitele combină funcții multiple.

Strat grosime: 10-20 cm în dependență de tip deșeu!

Lista deșeurilor utilizate pentru izolare/remediere

	17 01 03	Țigle și materiale ceramice	
	17 01 07	Amestecuri de beton, cărămizi, țigle și produse ceramice, altele decât cele specificate la 17 01 06	
	17 05 08	Resturi de balast, altele decât cele specificate la 17 05 07	
	19 09 02	Nămoluri de la limpezirea apei	
	19 12 09	Minerale (de exemplu nisip, pietre)	
2.2	01 04 12	Reziduuri și alte deșeuri rezultate din spălarea și purificarea mineralelor, altele decât cele specificate la 01 04 07 și 01 04 11	Utilizate pentru remediere. Grosimea stratului de deșeuri utilizate ar trebui să depindă de ceea ce este planificat pentru plantare. Această grosime nu poate depăși 1 m în cazul plantărilor joase sau de 2 m în cazul plantărilor de arbori. Deșeurile cu codurile: 10 01 01, 10 01 02, 10 01 15 și 10 01 80, înainte de utilizare, se amestecă în proporție de 1:1 cu nămol deshidratat și stabilizat
	10 01 01	Cenușă de vatră, zgură și praf de cazan (cu excepția prafului de cazan specificat la 10 01 04)	
	10 01 02	cenușă zburătoare de la arderea cărbunelui	
	10 01 15	Cenușă de vatră, zgură și praf de cazan de la coincinerare, altele decât cele specificate la 10 01 14	
	17 05 04	Pământ și pietre, altele decât cele specificate la 17 05 03	
	17 05 06	Nămoluri de la dragare, altele decât cele specificate la 17 05 05	
	19 05 03	Compost fără specificarea provenienței	
	19 08 05	Nămoluri rezultate de la tratarea apelor urbane reziduale	
	20 02 02	Pământ și pietre	

Folosirea unor deșeuri inerte la lucrări de reamenajare/restaurare, umplere sau pentru construcții în depozite de deșeuri

LISTA deșeurilor inerte

Codul deșeurilor	Tipul deșeurilor
17 01 01	Beton
17 01 02	Cărămizi
17 01 03	Țigle și produse ceramice
17 01 07	Amestecuri de beton, cărămizi, țigle sau materiale ceramice, altele decât cele specificate la 170106
17 05 04	Pământ și pietre, altele decât cele specificate la 170503
20 02 02	Pământ și pietre

Anexa nr. 5
la Regulamentul privind depozitarea deșeurilor

Soluții!

- Elaborarea unui Plan de gestionare a incendiilor;
- Dezvoltarea procedurilor de urgență pentru incendii minore și majore, inclusiv acoperirea cu sol, pulverizarea cu apă;
- Menținerea echipamentelor de stingere a incendiilor în stare bună de funcționare și ușor accesibile

Acoperiți zonele mici care ard cu sol pentru a izola focul de combustibilul său și de oxigen

La stingerea focului este necesar de utilizat agent de supresie!

Soluții!

Instalarea de panouri informative clare/ușor vizibile despre ce nu poate fi depozitat și prezintă risc de incendiu!

Soluții!

- **Îngrădirea gunoiștii!**
- **Controlul accesului la depozitul de deșeuri**
- **Instalare cameră pentru supraveghere video!**

Soluții!

Implementarea unui Program local pentru colectarea separată a deșeurilor reciclabile!

Soluții!

Compostarea deșeurilor organice

Compostarea deșeurilor organice poate transforma o parte semnificativă a deșeurilor într-un produs util, reducând volumul de deșeuri ce necesită depozitare.

Deșeurile organice sunt cea mai mare sursă de gaz metan atunci când ajung la un depozit de deșeuri!

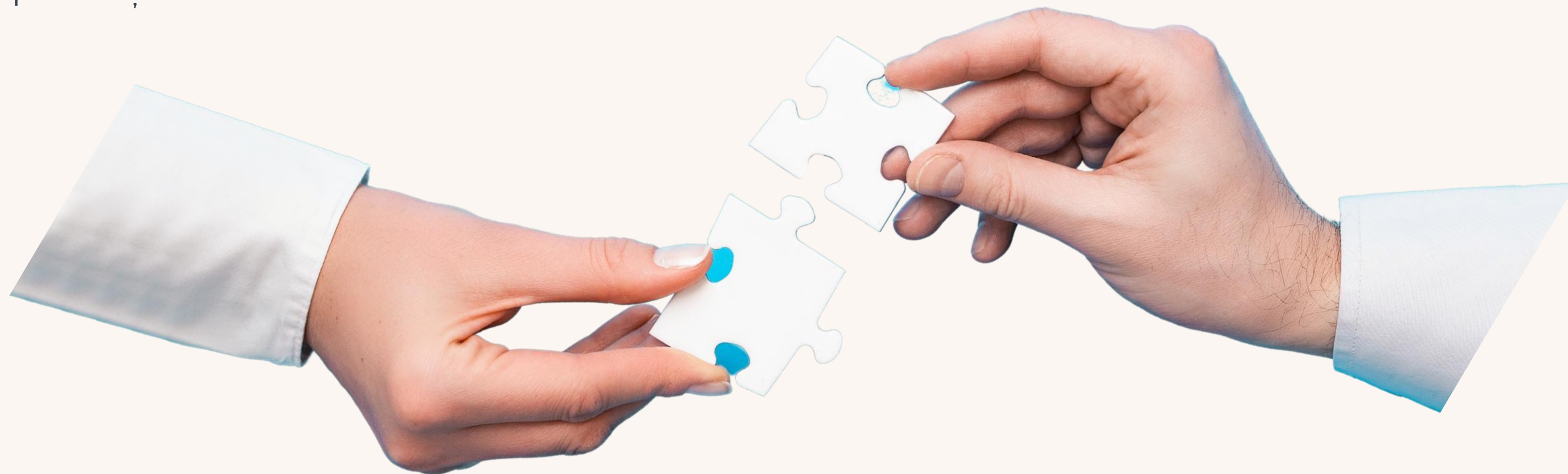
- **1 tonă deșeuri organice la depozit** = emisii directe de 111- 204 kg CH₄/tonă umedă deșeuri organice
- **Compost** = emisii directe de 0,8-4 kg CH₄/tonă umedă deșeu organic

Soluții!

Parteneriate!

Colaborarea cu organizații locale și ONG-uri poate oferi acces la resurse, cunoștințe și finanțare suplimentară pentru implementarea unor măsuri de protecție a mediului.

A screenshot of a website or application interface. At the top, there are logos for 'Suedia Sverige', 'MINISTERUL MEDICINII', 'NIPM', 'ecovisio', and 'e-Circular'. The main heading reads 'Platforma online Comunicare Strategică privind managementul deșeurilor'. Below this is a laptop displaying a graphic with a lightbulb, a recycling symbol, and a globe. A 'LIVE' indicator is visible on the laptop screen. At the bottom left of the interface is the logo 'FĂRĂ DEȘEURI' and at the bottom right is a green button with the text 'Înregistrați-vă!' and a right-pointing arrow.

**Creăm relații pentru a consolida cunoștințe și
explora soluții eficiente în domeniul gestionării
deșeurilor la nivel local și național!**

